

at blive der. Jeg skal selvfølgelig ikke modsætte mig, at det bliver nærmere undersøgt; men hvis man viser Lovforslaget hen til et Udvalg, vil jeg ønske, at man gjør det med den Motivering, at det sker, for at Udvalget skal gjøre Noget ved Sagen. (Afbrudelse af Berg.) Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds giver jo nu sit Samtykke dertil, og det haaber jeg vil hjælpe med til, at Udvalget vil fremme Sagen videre, end man ellers kunde vente det. Jeg skal indskrænke mig hertil. Jeg er, som sagt, en Ven af Sagen, og da den jo synes at have flere Venner i Thinget, haaber jeg, at dette Venstreb eller denne Kjærlighed ikke maa være altfor platonisk, men at man i Virkeligheden vil være villig til at give den praktisk Udtryk i en Lov.

A. Solck: Jeg vil tillade mig at gjøre nogle korte Bemærkninger angaaende det Lovforslag, her foreligger, og jeg vil da først med Hensyn til at sende det i Udvalg udtale, at jeg tror, det er en Sag, som virkelig forjener at komme i Udvalg og der blive drøftet fra alle Sider. Saaledes som Lovforslaget her foreligger, kan jeg paa ingen Maade give det min Stemme, saa meget mere som jeg ser af den Betænkning, der er kommen fra Landsthinget, hvilken Opfattelse der her har gjort sig gjældende med Hensyn til den Ret, som lægges i Kommunernes Hænder. Det fremgaar nemlig af Betænkningen, at Kommunen er den øverste Autoritet, og at der ikke er noget andet Sted, hvor man kan henvende sig, dersom Kommunen bestemmer, at en Mand skal have Ret til at drive Værtshushold. Det forekommer mig, at man ved Betragtningen af hele dette Spørgsmaal er gaaet ud fra en feil Forudsætning, idet man nemlig er gaaet ud fra, at Alt, hvad der hedder Værtshushold, absolut henhører til det, som er nødvendigt. Dette kan jeg ikke indse, og denne Betragtning har heller aldrig gjort sig gjældende i gamle Dage. I ældre Tid gif man ud fra den Forudsætning, at naar der skulde oprettes Gæstgiveri eller Værtshushold, skulde det være, fordi der var Trang dertil; men i vore Dage er man kommen til den Betragtning, at Trangen ikke er det Afgjørende, men at det i det Hele taget kommer an paa, at der er mange Værtshuse, hvor Folk kunne blive af med deres Penge. Jeg betragter det som en meget farlig Sag at lægge Alt, hvad der hedder Gæstgiveri og Værtshushold i Kommunens Hænder, hvad enten det er i Kjøbstæderne eller paa Landet, hvilket især viser sig i de Egne af Landet, hvor Folk endnu ikke have faaet Dinene op for den Glæde, som foraaarsages ved for megen Nydelse af berøgende Drikke. Det kan selvfølgelig ikke falde mig ind her i Thinget at fremkomme med Noget, som kunde siges at nærme sig Totalafholdenhed, thi det tror jeg ikke hører hjemme under Lovgivningsmagten i den Forstand, og det vil

vistnok under alle Omstændigheder være mangfoldige. Naar, førend det kan blive drøftet her. Det er en Sag, som maa reises ude blandt Befolkningen, og jeg skal selvfølgelig ikke spilde nogen Tid paa at betragte dette Forhold her. Jeg skal blot gjen tage, at naar en saadan Sag skal behandles i et Udvalg, saa tror jeg, det er nødvendigt, at man tager Hensyn til, at der bør indflettes saadanne Bestemmelser, som sætte en Grænse for, hvor mange Værtshuse der maa oprettes, og da navnlig tager Hensyn til, om der er Trang til saadanne Værtshuse. Det bedste Bevis, jeg har derfor, er en Sag, som har foreligget for ikke saa lang Tid siden, og som beviser, at, hvad enten det er paa Landet eller i Kjøbstæderne, er det ikke heldigt at lægge denne Sag i Kommunens Hænder. I den lille Landsby, hvor jeg er fra, er der nemlig for Diebliffet ikke mindre end to Gæstgivergaarde. En Mand der paa Pladsen søgte om Tilladelse til at oprette en tredie Gæstgivergaard, hvilken Ansøgning blev anbefalet af Marhus Amtsraad, men derimod afflaaet af Ministeriet. Jeg var personlig meget glad ved dette Afslag, fordi det stod klart for mig, at naar man paa et saadant Sted ønskede at oprette et tredie Gæstgiveri eller Værtshushold, saa var det ikke for at kunne tilfredsstille det Krav, som stilles for tilstrækkelig at kunne beværte Folk, men derimod fordi det skulde være et Levebrød for en eller anden Mand, som muligvis ikke kunde tjene sit Brød paa anden Maade end ved at holde Værtshus. Dersom altsaa et Lovforslag som det, der idag foreligger for os, og hvorefter en saadan Sag fuldstændig henlægges i Kommunens Hænder, skulde blive vedtaget, saa vilde saadanne Spørgsmaal aldrig komme frem. Der vilde da, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) meget tydelig har berørt, blive taget Hensyn til Personerne og vel ogsaa — det skal jeg villig indrømme — til Politiken, baade til Venstre og til Højre, og jeg tror derfor, at man ligesom i gamle Dage bør gaa ud fra, at Værtshusenes Antal bør indskrænkes i Forhold til Trangen. Her i Kjøbenhavn have vi jo — hvad jeg ikke har set berørt i Lovforslaget, thi endt det dag maa ske hører hen derunder — de saakaldte Vinstuer, og der have vi altsaa et andet slaaende Bevis i samme Retning. I disse Vinstuer kan man ikke faae Noget at spise; Ingen kan faae Logis der, Ingen kan opholde sig der om Natten, men man kan sidde der og drikke Vin fra om Morgenen til om Aftenen kl. 10. Er dette nu nødvendigt? Aldeles ikke, og jeg vil derfor, idet jeg skal være glad ved, om dette Lovforslag kunde gaa i Udvalg, kun henfaste den korte Bemærkning, at man bør søge saa vidt som muligt at forme Lovforslaget derhen til, hvad der virkelig kan betragtes som værende til Gavn, og at man ikke saadan iflæng bør give Bevillinger, fordi Folk skulde leve deraf. Det er jo nemlig en sørgelig Sandhed, som vi